

Heer M. Dewachter

Boxtel	:	3 september 2024	Behandeld door	:	Marieke Bleijs
Ons kenmerk	:	222640 / 222651	Doorkiesnummer	:	(0411) 618 618
Uw kenmerk	:		E-mailadres	:	Bestuurszaken@dommel.nl
Onderwerp	:	Art. 58-vragen - WN	Bijlagen	:	
		- Gevolgen voor	Verzonden	:	4 september 2024
		waterbeheer van			
		Europese			
		aanwijzingen			

Geachte heer Dewachter,

Op 29 juli ontvingen wij uw vragen over de gevolgen voor waterbeheer van de Europese aanwijzing (inbreukprocedure). In deze brief geven wij u onze reactie.

Uw inleiding

Door diverse media (o.a. NOS) wordt bekendgemaakt dat de Europese Commissie (EC) een inbreukprocedure begint omdat zij van mening is dat de lidstaat Nederland de regels niet voldoende naleeft. Het gaat daarbij om de regels ten aanzien van bescherming van leefgebieden van weidevogels, de waterkwaliteit en omgaan met water/watergebruik. In de link

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/inf_24_3228 is hierover meer te lezen. In het in opdracht van de Brabantse waterschappen op door de universiteit van Utrecht opgestelde essay rond de KRW werd op de mogelijke sturing vanuit de EC en “Nederland aan afspraken houden” al gemeld. Het lijkt er nu dus op dat dit ook daadwerkelijk gaat gebeuren nu de EC een inbreukprocedure is gestart.

In de diverse besprekingen over de voortgang KRW en het Essay, ook in de commissies binnen ons waterschapsbestuur, is gesproken over “reactie en maatregelen vanuit Europa”, en hoe hierop voor te bereiden. Uiteraard zal in eerste instantie het rijk/ de departementen zich over de Commissie-uitspraak buigen en moeten bepalen wat vervolgstappen zijn. Het ligt echter in de lijn der verwachting dat daarvoor snel naar de landelijke en regionale waterbeheerders zal worden gekeken, overleg wordt opgestart of van rijkswege beleid aan de waterbeheerders zal worden opgelegd.

In dat kader heeft de fractie van WNDD aan het DB de volgende vragen:

Vraag 1

Is het DB bekend met de ontwikkeling dat de Europese Commissie Nederland aanspreekt op het niet nakomen van afspraken, en de inhoud van het in de link gestelde ten aanzien van het waterbeheer?

Antwoord

Ja. De Europese Commissie is bevoegd om juridische stappen te ondernemen tegen een lidstaat die zijn verplichtingen uit hoofde van het EU-recht niet nakomt en kan dan een formele inbreukprocedure¹ starten.

De Europese Commissie stelt in de procedure die nu voorligt dat in Nederland vergunningen voor onttrekking van water of lozingen in water voor onbepaalde tijd worden verleend en dat periodieke herziening niet is vereist en dat er bovendien geen periodieke toetsing plaatsvindt wanneer vergunningen worden verleend op grond van algemene regels. De lidstaat Nederland moet binnen twee maanden een reactie geven.

Het is overigens niet de eerste keer dat de Europese Commissie een inbreukprocedure tegen de lidstaat Nederland is gestart over de wijze waarop Nederland invulling gaf aan de verplichtingen die volgen uit de KRW. Voor een overzicht van eerdere inbreuk- en EU PILOT-procedures zie;

<https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2023/06/15/eu-recht-in-de-praktijk>.

Vraag 2

Op welke aspecten van het waterbeheer waar ons waterschap voor verantwoordelijk is heeft dit betrekking?

Antwoord

Op grond van de informatie die nu beschikbaar is heeft de procedure betrekking op vergunningen voor onbepaalde tijd voor onttrekking van water of lozingen in water, die niet periodiek worden herzien en voor toestemmingen op grond van algemene regels waarvoor geen periodieke toetsing plaatsvindt. Voor ons waterschap ziet dit dan op de vergunningen (onttrekking / lozing) waarvoor wij bevoegd gezag zijn en de eventuele periodieke controle bij toestemmingen op grond van algemene regels.

Vraag 3

Wat betekent dit ten aanzien van de waterschapstaken en het dagelijkse beheer?

Antwoord

Op dit moment zijn de gevolgen van de inbreukprocedure nog niet bekend. De noodzaak tot het actualiseren van lozingsvergunningen is reeds enkele jaren geleden onderkend en was aanleiding om te starten met het projectmatig actualiseren van de directe lozingen. Ook op het gebied van onttrekkingen van water hebben de afgelopen periode reeds wijzigingen in onze eigen regelgeving plaatsgehad (denk aan de meld- en vergunningplicht voor kleine onttrekkingen).

¹ Een inbreukprocedure bestaat uit verschillende fasen, onder te verdelen in een administratieve fase en een geschilfase. De administratieve fase start met een ingebrekestelling / aanmaning door de Europese Commissie, waarna de lidstaat twee maanden de tijd krijgt om schriftelijk te reageren. Als de ingebrekestelling en reactie van de lidstaat niet leiden tot een oplossing, dan kan de Europese Commissie een 'met redenen omkleed advies' uitbrengen. De lidstaat wordt vervolgens in de gelegenheid gesteld om daar schriftelijk op te reageren. Leiden deze eerdere stappen niet tot een oplossing, dan kan de Europese Commissie aan het Europese Hof verzoeken om vast te stellen dat de lidstaat zijn verplichtingen niet is nagekomen (geschilfase). Als het Hof vaststelt dat dat inderdaad het geval is, dan moet de lidstaat gevolg geven aan dat oordeel en alle maatregelen treffen die nodig zijn om uitvoering aan het arrest te geven en de inbreuk te beëindigen. In het geval de lidstaat geen of onvoldoende uitvoering geeft aan de uitspraak van het Europese Hof, dan kan dat ertoe leiden dat (nadat de Europese Commissie de zaak opnieuw aan het Europese Hof heeft voorgelegd) aan de lidstaat een dwangsom of boete wordt opgelegd.

Vraag 4

Zijn er specifieke waterlichamen of gebieden binnen het gebied van De Dommel, waar dit specifiek van toepassing is?

Antwoord

De gevolgen van de inbreukprocedure zijn op dit moment nog niet bekend. Daarmee is ook nog niet bekend of deze procedure effecten sorteert voor specifieke waterlichamen of gebieden binnen het gebied van De Dommel.

Vraag 5

Voorziet het DB op basis van deze uitspraak van de EC de noodzaak van bijsturing van activiteiten van ons schap?

Antwoord

Op dit moment zijn de gevolgen van de inbreukprocedure nog niet bekend. De procedure bevindt zich pas in de eerste fase. Het is nog niet bekend of en zo ja welke maatregelen de lidstaat Nederland zal treffen vanwege deze procedure. Na het beschikbaar komen van de reactie van het Rijk zal er naar verwachting meer duidelijkheid zijn over de eventuele noodzaak tot bijsturing. Tot die tijd ziet het DB geen reden om van de met het AB overeengekomen koers af te wijken.

Vraag 6

Voorziet het DB overleg tussen de provincies en de Ministers, en welke doorwerking zou dat naar onze taken (o.a. bevoegd gezag vergunningverlening) en activiteiten kunnen hebben?

Antwoord

Ja. Met het KRW-impulsprogramma willen Rijk en regio samen met een stevige, aanvullende inzet op het uitvoeren van verbeteracties voldoen aan de eisen van de KRW. Daartoe is het Bestuurlijk Overleg KRW ingericht. Onder voorzitterschap van de Minister van IenW komen bestuurders van provincies en waterschappen vanuit de KRW-deelstroomgebieden (afvaardiging RBOM) iedere twee maanden samen met het Rijk om de voortgang en acties te bespreken. In Brabant vindt verdere afstemming plaats binnen de KRW-impuls Brabant.

Vraag 7

Voorziet het DB overleg tussen de waterbeheerders (RWS, de waterschappen, provincies), en gaat de Unie van Waterschappen of de provincie hierin een rol nemen?

Antwoord

Zie antwoord vraag 6. Aanvullend heeft de Unie van Waterschappen laten weten dat dit onderwerp ook gevolgd wordt in het Landelijk Overleg Vergunningen en Handhaving (LOVH) waarin alle waterschappen en RWS een plek hebben.

Vraag 8

Kan/gaat ons waterschap zich op deze ontwikkeling voorbereiden en op welke wijze gaat zij dat doen?

Antwoord

Op dit moment is nog onzeker of en zo ja welke ontwikkeling zal volgen. Vanzelfsprekend wordt de voortgang van deze procedure nauwlettend gevolgd.

Vraag 9

Op welke wijze gaat ons waterschap deze ontwikkeling volgen en hoe voorziet u het AB daarbij te betrekken/op de hoogte te houden?

Antwoord

Zoals blijkt uit bovenstaande voorbeelden is ons waterschap nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom KRW, en is voornemens deze lijn voort te zetten.

Het AB wordt op de hoogte gehouden via de reguliere verantwoordingscyclus.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur,

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris